



STD Svensk Teknik och Design

ARKITEKT-TEKNIK- OCH INDUSTRIKONSULTFÖRETAGEN I SAMVERKAN

Investeringssignalen

Juli 2008

med Branschkommunikén

Investeringssignalen med Branschkommunikén

I år har vi kombinerat Investeringssignalen för första tertialet med Branschkommunikén till en gemensam rapport. Det är framför allt graferna och listan med de hundra största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretagen som inkluderas.

Hösten och vinterns rapporter kommer att distribueras som tidigare och i december kommer den slutliga Branschöversikten.

Den starka tillväxten blir svagare under hösten, rekordnivåerna mattas av framöver

Arkitekt-, teknikkonsult- och industriteknikkonsultbranschen utreder, projekterar och deltar i utvecklingen av fasta investeringar och produkter för ca 300 miljarder kronor i år. Branschen påverkar därmed utvecklingen av drygt 10 % av BNP, som under år 2007 landade på c:a 2900 miljarder kronor.

Branschens företag är i väsentlig omfattning verksamma i inledningen av investeringscykeln. Branschens utveckling och förväntningar om framtida marknadsläge ger därför en tidig och tillförlitlig signal om hur en betydande del av BNP kommer att utvecklas ett drygt år senare.

Den allmänna konjunkturedgången märks även på de marknader arkitekter, teknikkonsulter och industriteknikkonsulter opererar på. Arkitekterna har haft en fortsatt god vår och förväntar sig en stabilisering på nuvarande nivåer under hösten. Teknikkonsulterna följer arkitekternas trend men ser kanske en lite mer märkbar nedgång under hösten. Industriteknikkonsulterna såg redan på senhösten en avmattning, som realiserades under våren. Nedgången bromsas in under hösten.

Juli 2008

Lena Wästfelt

Chef, Svensk Teknik och Design

Inledning

Investeringssignalen redovisar aktuell information om beläggning samt förväntningar på framtida orderläge och personalbehov bland arkitektföretag, industriteknikkonsultföretag och konsultföretag orienterade mot bygg- och anläggningsinvesteringar. Företagen arbetar tidigt i investeringscykeln. I genomsnitt sker deras utrednings- och projekteringsinsats 12–18 månader före byggstart eller den industriella investeringen. Konsultföretagens unika position i investeringsprocessen innebär att marknadsundersökningen ger en tidig och tillförlitlig signal om förändringar i investeringsvolymen för t ex bostäder, infrastruktur och industrins maskiner och utrustning.

Sedan år 1995 genomför STD den undersökning som ligger till grund för Investeringssignalen och sedan 2000 vid tre tillfällen per år. Föreliggande rapport och resultat avser läget i maj 2008. Insamlingen och bearbetning av data har skett under juni. Uppgifterna lämnas direkt från företagen.

Verksamhet och orderläge

Branschen delas in i arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag. De två förstnämnda kategorierna utreder, projekterar och projektleder byggrelaterade investeringar i vid bemärkelse. Industrikonsultföretagen – eller något mer tydligt industriteknikkonsultföretagen – utreder och projekterar industrins tillverkningsprocesser och utvecklar industrins produkter. Teknikkonsulten och arkitekten projekterar fabriksbyggnaden medan industrikonsulten tar sig an tillverkningsprocessen (liners, maskiner etc.) och/eller utvecklar de produkter som ska tillverkas (bilar, mobiler, piller etc.).

Den starka utvecklingen mattas av fram till årsskiftet

Första halvåret 2008 har varit fortsatt starkt, i linje med de senaste årens utveckling. Men förväntningarna på orderläge och beläggning börjar nu mattas av. För andra halvåret väntas en viss nedgång, som ser ut att hålla i sig över årsskiftet.

Orderstocksindex har sjunkit något både för teknikkonsulter och för arkitekter, medan det för industrikonsulterna har ökat något.

Diagram 1: Orderstocksutveckling för arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsultföretag.

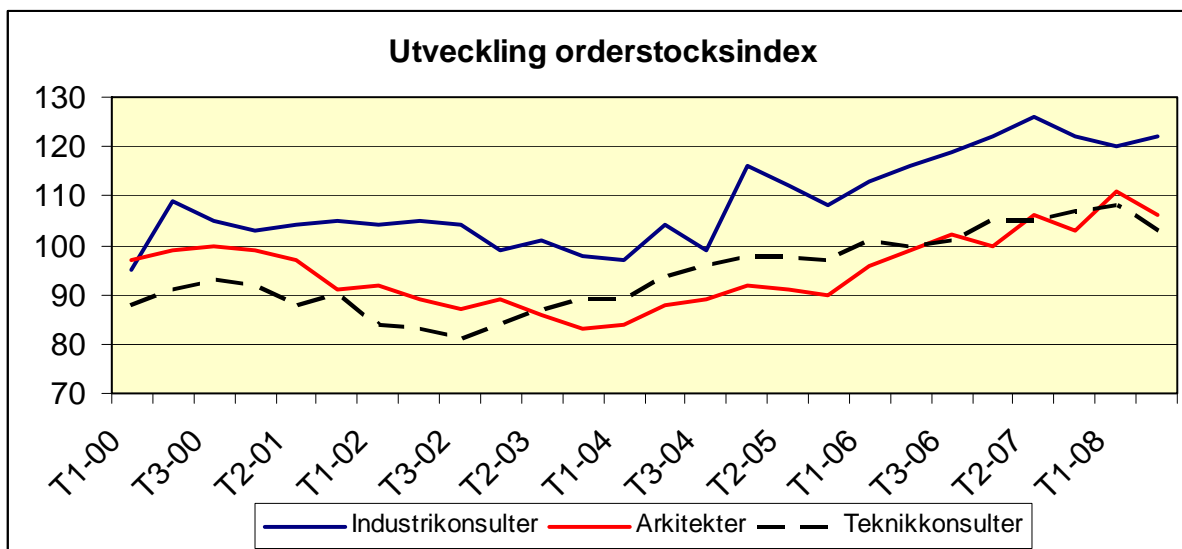
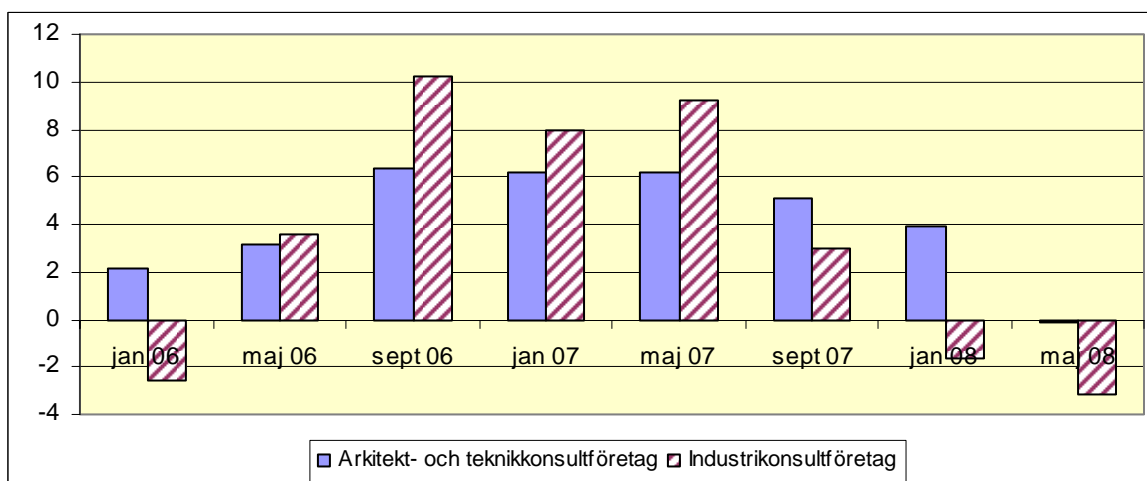


Diagram 2: Orderstocksutveckling för arkitekt- och teknikkonsultföretag respektive industrikonsultföretag.



* = Avser förändring av orderstocksindex i procent jämfört med samma period föregående år.

Arkitektföretagens beläggning har avtagit något under våren och förväntas fortsätta så även under hösten. Orderstocken per anställd är lägre än i januari, då den var som högst, och orderingen för det närmaste året är även den något lägre än förväntningarna var i januari.

Det är fortfarande på bostadssidan som de huvudsakliga minskningarna i orderingen ligger, men även för övriga hus (kontor, handel, sjukhus o dyl.) och för industribyggnader ser prognoserna sämre ut än tidigare. Dock är förväntningarna där inte negativa, utan det handlar om en avtagande ökning eller bibehållen nivå. Den

positiva utvecklingen fortsätter på miljösidan, där nära hälften av företagen tror på ökande ordergång och resterande på oförändrade nivåer.

Prisbilden fortsätter att förbättras och nästan samtliga företag redovisar att de kunnat höja timarvodena under 2008, med en generellt god kundacceptans.

Marknaden är fortsatt god, även om en avmattning sker. Nedgången följer de allmänna förväntningarna på konjunkturen. Hittills handlar det dock mer om en stabilisering snarare än en direkt nedgång. Att företagen alltjämt anser sig behöva anställa mer personal tyder på att optimismen fortfarande är god, även om det också belyser problematiken kring kompetensförsörjningen.

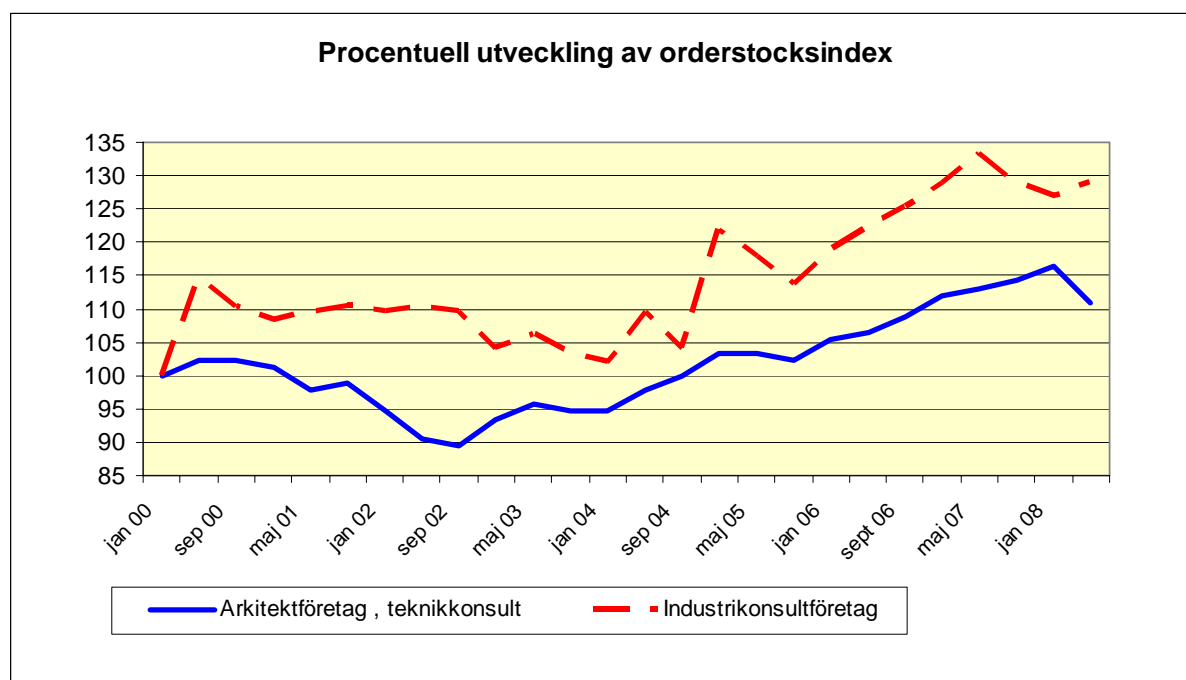
Teknikkonsultföretagen (bygg- och anläggningsorienterade konsultföretag) redovisar ungefär samma bild som arkitekterna. Orderstocksindex sjunker något jämfört med i januari och förra året. Orderstocken per anställd är däremot i princip oförändrad. Detta belyser den starka våren företagen haft fram till sommaren. Den lägre beläggningen framöver visar på att hösten blir lugnare.

Tittar på man på de olika sektorerna är det endast på bostadssidan man förväntar sig en direkt försämring jämfört med tidigare. På de övriga områdena förväntas svaga förbättringar. Miljöprojekten ser även här ut att utvecklas positivt, tre av fyra företag förväntar sig ett förbättrat orderläge vid årsskiftet jämfört med idag.

Prisbilden fortsätter att förbättras och nästan samtliga företag redovisar att de kunnat höja timarvodena under 2008, med en generellt god kundacceptans.

Marknaden för teknik konsulterna följer ungefär samma utveckling som den för arkitekterna, med några skillnader. Våren har varit något starkare än för arkitekterna, och hösten ser något svagare ut. Även om det är svårt att prognostisera om 2009 kan man ändå ana en viss optimism inför orderläget vid årsskiftet. Inga egentliga försämringar förväntas, förutom på bostadssidan. Rekryteringsbehovet är alltjämt stort, nära nio av tio företag tror att personalstyrkan växer fram till årsskiftet.

Diagram 3: Procentuell utveckling av orderstocken för arkitekt-, bygg- och anläggningsinriktade konsultföretag samt industriteknikkonsulter (jan 2000=100).



Industriteknikkonsultföretagen har en lite annorlunda utveckling. Efter rekordnivåerna för ett år sedan syntes en lätt avmattning under senhösten och en något starkare avmattning i januari i år. Under våren har trenden hållit i sig och beläggningsgraden varit något svagare. Orderstocken per anställd i juni är marginellt lägre än tidigare. Däremot ser utsikterna inför hösten och årsskiftet relativt goda ut. Beläggningsgraden för de närmsta två tre månaderna ökar något, vilket bidrar till att orderstocksindex går upp en aning, till samma nivå som i september i fjol.

Ingen sektor ser ut att försämrans överlag, utan bibehållna eller ökade nivåer på orderingen på förväntas för samtliga.

Industriteknikkonsulterna har haft ett bra första halvår och har en positiv utveckling även under hösten. Prisbildningen ser god ut och nästan samtliga företag redovisar att de höjt timarvodena under året.

Utvecklingen inom olika investeringsområden

För att göra bilden av utvecklingen ännu skarpare har förväntningarna fördelats på de olika investeringsområdena.

Tabell 1:

Förväntningar om orderstockens storlek om 6 månader (december 2008).

Arkitekter, teknik konsulter				
<i>Delsektorer:</i>	<i>Förväntningar (%)</i>			<i>Andel volym*</i>
	<i>Ökad</i>	<i>Oförändrad</i>	<i>Minskad</i>	
Bostäder	18	46	36	13 (13) %
Övriga hus	40	48	12	37 (31) %
Industribyggnader	23	59	18	11 (9) %
Infrastruktur	26	68	6	23 (23) %
Övriga anläggningar	39	55	6	7 (11) %
Miljö/utredningar	61	35	3	9 (11) %
Totalt vägt	34 (35)	53 (56)	13 (9)	100 %

På **bostadsområdet** rör vår undersökning som tidigare i praktiken enbart flerbostadsprojekt. Arkitektföretagens ordertillväxt rörande planering och projektering av flerbostadsinvesteringar har under ett års tid successivt mattats av. Senaste halvåret har man sett en sjunkande projekteringsvolym på området och detta scenario fortsätter även framöver. Trettio procent av arkitekterna redovisar en förväntad lägre ordergång vid årsskiftet, mot tjugo procent som redovisar en högre ordergång.

På det stora hela blir tillväxten på bostadssidan negativ med några procentenheter för 2008. Den högre räntan och avtagande konjunkturen håller tillbaka tillväxten, framförallt för hyresbostäder.

Området ”**Övriga hus**” består av kontor, kommersiella lokaler, hotell, konserthus etc. och offentliga byggnader för vård och undervisning. Arkitektföretagens och teknikkonsultföretagens uppdragsvolym på området visar en fortsatt god tillväxt och förväntningarna på orderutvecklingen under resten av året är även de positiva.

Kontorssidan återhämtade sig under förra året och fortsätter att se en ökande investeringsvolym. Detsamma gäller för handeln. Upplevelseanläggningar har en avtagande tillväxt, medan offentliga lokaler har en ökande tillväxt jämfört med i januari. Sammantaget ser vi dock en avtagande tillväxttakt.

Industrins bygginvesteringar ökade under förra året och även under det första halvåret i år. Denna utveckling avtar under hösten och tillväxten till och med årsskiftet förväntas bli svag eller obefintlig.

På området **infrastruktur- och övriga anläggningar** och på miljöområdet ser utvecklingen av orderläget fortsatt bra ut. Förväntningarna på ökad ordergång gäller för samtliga dessa områden både för arkitekter och teknikkonsulter, men i synnerhet för teknikkonsulterna. Det är framförallt på miljöområdet som tillväxten ser stark ut; två tredjedelar av företagen förväntar sig en ökad ordergång på detta område.

Utveckling inom industrisektorn

När det gäller de industriteknikinriktade konsultföretagen ser förväntningar på de olika områdena ut enligt nedan

Tabell 2:

Förväntningar om orderstockens storlek om 6 månader (december 2008).

Industriteknikinriktade konsultföretag				
<i>Delsektorer:</i>	<i>Förväntningar (%)</i>			<i>Andel volym*</i>
	<i>Ökad</i>	<i>Oförändrad</i>	<i>Minskad</i>	
Produktions- /processutveckling	58	42	0	32 (34) %
Produktutveckling	55	18	27	41 (37) %
Teknisk IT	50	40	10	16 (20) %
Information/utbildning	38	28	24	8 (9) %
Annat	50	50	0	3 (0) %
Totalt vägt	54 (53)	31 (44)	15 (3)	100 %

*= Avser andel projekteringsvolym år 2008 (år 2007).

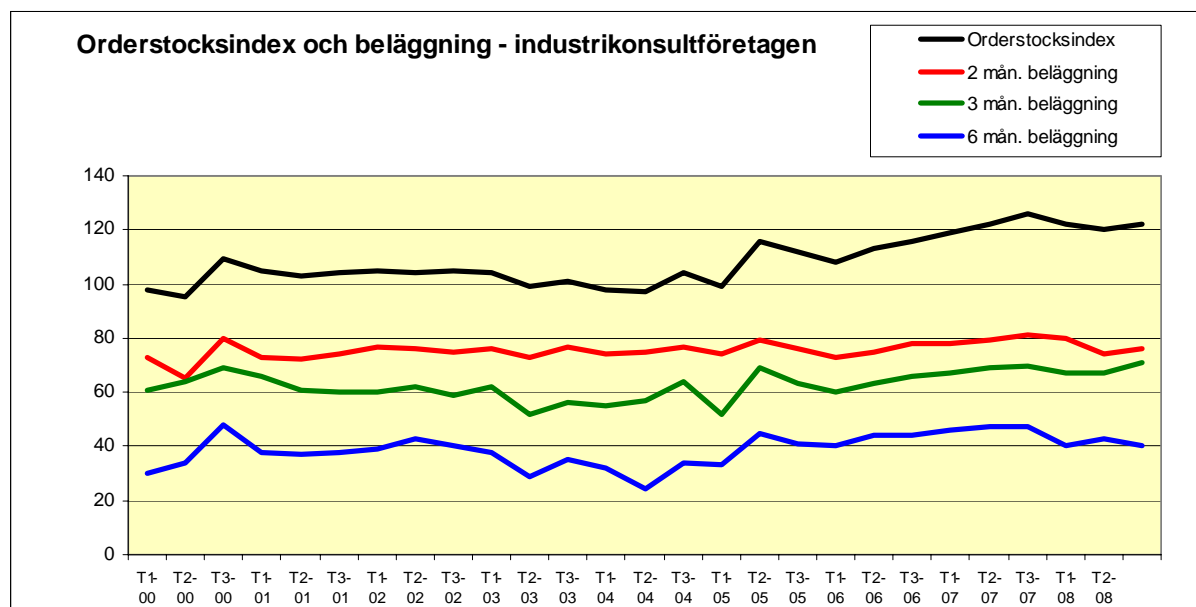
Industrikonsultföretagen har sin uppdragsbas för **tillverkningsindustrins investeringar i maskiner och utrustning samt i produktutveckling och FoU.**

Bland de olika sektorerna är det inom produktions- och processutvecklingen samt teknisk IT (systemutveckling, data, beräkningar/analyser) som den starkaste tillväxten förväntas. Även på produktutvecklingsidan ser det positivt ut. Tillväxten fortsätter under hösten men på något lägre nivåer.

Orderläget har överlag utvecklats positivt för industriteknikkonsulterna. Ser man till de olika industriområdena så finns den starkaste tillväxten inom läkemedels- och den kemiska industrin samt inom energi/kraft. Dessa områden har en tilltagande tillväxttakt. Den tidigare starka tillväxten inom gruvindustrin har nu stabiliserat sig. Viktiga kundområden som trä-, massa- och pappersindustrin, metall- och maskinindustrin samt fordon och transportmedel ser ut att få försämrat orderläge vid årsskiftet jämfört med idag. Detta är en rätt påtaglig förändring jämfört med förväntningarna i januari.

Diagram 4 visar index för orderstock och beläggning.

Diagram 4: Orderstocksindex och beläggning – industriteknikkonsulterna.



Beläggningen på kort sikt är på väg uppåt däremot är beläggningen per 6 månader här neråtående, samtidigt som den är svår att förutsäga med det tidsperspektivet.

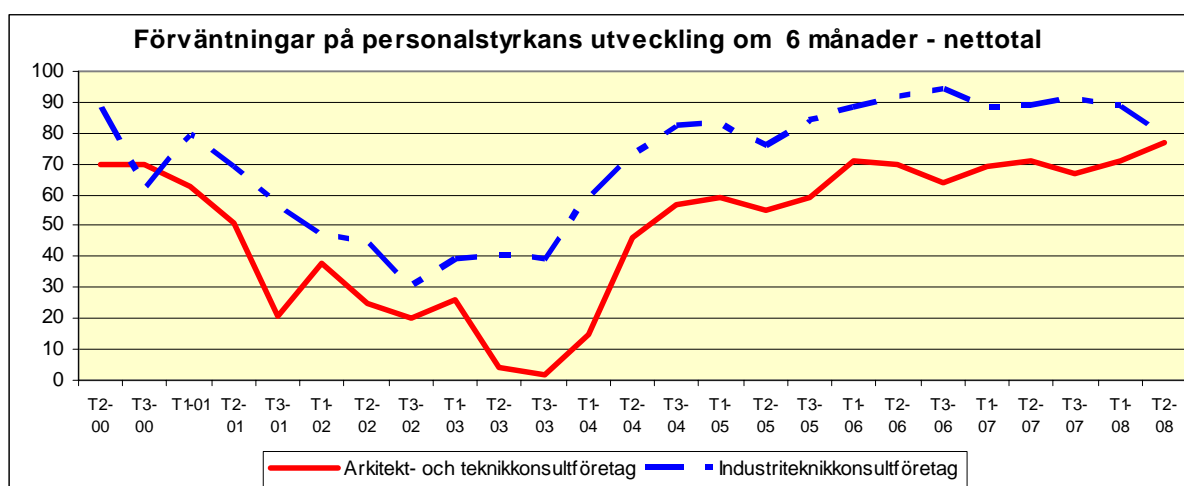
Sysselsättningsläget – stort behov av kompetens

Kontinuerligt under de senaste två åren har företagen deklarerat att de under följande sexmånadersperiod förväntar sig öka sina personalstyrkor. Detta håller i sig även fortsättningsvis. Detta är givetvis naturligt i högkonjunkturer. Men för teknikkonsult-, arkitekt-, och industriteknikkonsultföretagen är detta snarare ett strukturellt behov. Även vid antydning till en sämre utveckling på marknaden anser runt åtta av tio företag att de behöver nyrekrytera. Detta belyser den allmänna bristen som råder på tillgänglig kompetens.

Under 2006 ökade branschen när det gäller sysselsättningen med c:a 7 %. Denna utveckling fortsatte under 2007, då sysselsättningen ökade med nära 9 % och förväntas fortsätta så även under 2008. Trots problem med kompetensförsörjning har tillväxten alltså varit god.

Diagram 5 visar att rekryteringsbehovet har varit positivt under hela 2000-talet och på mycket höga nivåer de senaste tre fyra åren.

Diagram 5: Förväntningar på personalstyrkans utveckling om 6 månader – visar andelen företag som behöver nyrekrytera.



De 100 största svenska arkitekt-, teknikkonsult- och industrikonsult-koncernerna

dec 07	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	Föregående år	Anställda	Res eft fin post	Förädlingsvärde	Balans-omslutning	Koncernchef/VD (maj 08 el senaste uppg)
STD 1	1 SWECO AB	MD	07	4569,5	3895	4699	426	670	2438	Mats Wäppling
STD 2	3 ÅF-koncernen	MD	07	3862,3	3134	3263	322	638	2796	Jonas Wiström
STD 3	5 Semcon AB	I	07	2497,4	1614	2672	228	619	2104	Henrik Sund
STD 4	4 WSP Sverige AB	MD	06	1829,9	1670	1989	138	625	999,2	Rikard Appelgren
5	2 Teleca AB	I	07	1310,8	2780	1976	533	535	1747	René Svendsen-Tune
STD 6	6 Rambøll AB, svenska verksamheten	MD	07	1137	1019,2	1015	92			Bent Johannesen
STD 7	7 Grontmij AB (fr 2 april 07, fd Carl Bro Sverige)	MD	06	907,2	883,6	845	58	676	313,1	Ulf Palmblad
8	10 Vattenfall Power Consult AB, (fd SwedPower AB)	Enr, E,CE	07	840,8	712,2	652	65	763	273	Mikael Lundin
STD 9	9 Epsilon AB	I	06	776,8	670,7	814	77		368,7	Mats Boström
STD 10	14 Rejlerkoncernen AB	E,I	07	651	558,3	784	70	545	318	Peter Rejler
STD 11	11 Tyréns AB	CE, PM	07	647,8	563,6	582	37	668	271	Ulrika Francke
STD 12	13 Flygfältsbyrån AB	MD	06	514,9	451	513		650	237,9	Anders Rydberg
STD 13	16 White arkitekter AB	A, PM, Env	07	450	341,9	445	32	711	283,7	Anders Svensson
14	14 Etteplan Sverige A	I	06	411,5		562	21			Jukka Rausti (SO)
STD 15	15 HifabGruppen AB	PM,	07	364	392,8	319	2	505	139	Jan Skoglund
16	16 Xdin AB	I	06	310,6	290,8	363	19	608	153,7	Thomas Ångkulle
STD 17	17 Pöyry Sverige (svenska delen av koncernen)	MD,I	07	308	240,2	313	24	619	106	Börje Bergström
STD 18	48 Retea Energo AB (Energo & Retea från 2007)	E, I, M	07	205,2	70,5	220			209,6	Mikael Vatn
STD 19	20 Bengt Dahlgren AB	M,Enr,E,Env	07	186,6	161,7	200	10		86,2	Åke Rautio
STD 20	19 VA-Ingenjörerna AB	Env	07	182,5	171,0	51	3	815	88,9	Anders Haarbo
STD 21	29 Avalon Technology AB	I	07	170	120,1	232	11		132	Peter Mattisson
STD 22	21 Gesab AB	I	06	159,7	144,0	189		577	51,9	Janos Rakai
STD 23	22 Swepro Project Management AB	PM	07	157,6	151,2	112	11	813	46,8	Miguel Guirao
STD 24	24 GF Konsult AB (Norconsult AS fr 2007)	CE,Env,A	07	157	147,0	170	8	599	73,8	Ljot Strömseng
STD 25	23 Golder Associates AB	CE, Env	07	154,6	150,9	123	12	666	78,5	Jan Hermansson
STD 26	30 Structor Gruppen	CE, PM	06	152,0	119,9	138	21		70,6	Jan Stråth, Per Fladvad, Olof Hulthén (SO)
27	26 Infotiv AB	I	06/07	147,4	131,4	167	8	595	54,2	Alf Berntsson
STD 28	28 Knightec AB	I	06/07	144,4	121,5	156	14	655	41,1	Dimitris Gioulekas
STD 29	25 Bjerking AB	CE,M,A	07	142,7	134,3	144	7	668	62,3	Roine Gillberg
STD 30	31 Temagruppen Sverige AB	A,PM	07	141,3	118,1	148	8	674	40,7	Håkan Persson
31	32 Condesign AB	I, E	07	139,2	116,2		5		41,3	Nils-Olov Johnson
STD 32	41 Tengbom	A,IA	07	128,6	103,0	141	6	*517	49,6	Magnus Meyer
33	27 Consat Engineering AB	I	06	124,1		159	1		46,8	Jan-Bertil Johansson
34	36 Forsen Projekt AB	PM	07	123,0	101,2	94	15		38,3	Jan Ahlander
STD 35	39 Centaur koncernen (Segula Technologies)	I	06	121,6	90,5	139	11	924	49,2	Claes Nilsson
STD 36	38 TP Gruppen	PM	06	118,9	96,0	102	6	668	41,6	Bo Sundberg
STD 37	59 Reinertsen Sverige AB (dt Reinertsen AS)	CE	07	112,9	59,3	112	7	701	57,9	David Hellström
STD 38	36 Elu Konsult	CE	06/07	103,7	97,3	99	11	817	36,3	Sten Åke Torefeldt
STD 39	37 Atkins Sverige AB	CE	06/07	103,3	64,3	90	-9	517	29,9	Johannes Erlandsson
STD 40	39 Fasitet PDE AB	I	06	101,5	92,1	56	4	567	36,6	Mats Bjurefalk
STD 41	42 Midrock Engineering AB	CE,I	07	93,3	88,5	89	4		32,0	Stefan Kronmam
STD 42	41 Wingårdh-koncernen	A	06	91,1	80,3	83	8	640	52,5	Gert Wingårdh
43	60 Creator Teknisk Utveckling AB	I	06/07	89,3	58,7	75	26	858	59,8	Bengt Wahlqvist
44	44 FVB Sverige AB	Enr	07	86,9	80,6	88	9	746	41,0	Leif Breitholtz
45	43 Projektbyrån Stockholm AB	PM	06/07	86,3	81,3	50	13	836	32,0	Jonas Hellström
STD 46	51 IKG-bolagen	I	07*	84	67,5	105			32,0	Mathias Belsve
STD 47	46 Geosigma AB	CE,Env	07	81	76,8	71	4	701	24,5	Bo Eliasson
STD 48	45 Eurocon Consulting AB	I	06	78,6	65,9	95	2	557	43,1	Christer Svanholm
STD 49	52 NYRÉNS Arkitektkontor AB	A	07	77,7	67,2	75	10	772	39,6	Mats Norrbom
STD 50	54 Rucker Nord AB	I	07	76,5	63,9	108	10	598	41,9	Wolfgang Rucker

	dec 07	Koncern	Verksamhet	Bokslut	Omsättning MSEK	Föregående år	Anställda	Res eft fin post	Förädlingsvärde	Balansomsättning	Koncernchef/VD (maj 08 el se uppg)	
	51	47	EBAB i Stockholm AB	PM	06	74,0	74,3	60	8	873	59,9	Tommy Werre
STD	52	61	Nitro Consult AB	CE	07	72,8	43,4	58	11	821	70,5	Donald Jonson
STD	53	50	Elator AB	I	07	71,8	92,0	45	3	627	25,1	Ulf Mill
STD	54	55	Brunnberg & Forshed Arkitektkontor AB	A	07	67,2	63,0	57	10	904	27,3	Bengt Hellström
	55	68	PRC Engineering AB	I (S)	07	65,5	49,8	52	5	747	24	Per Leftinger
	56	57	Råbe Industrikonsult AB	I	05/06	61,5	53,8	70	6	523	24,5	Sture Leandersson
STD	57	58	INCOORD AB	M	06	60,6	57,7	53	8	816	30,0	Olle Edberg
STD	58	62	Liljewall Arkitekter AB	A	07	57,3	57,4	58	4	612	19,3	Leif Blomkvist
STD	59	77	Bygganalys AB	PM	07	55,8	44,8	48	3	787	22,0	Anders Kivijärvi
	60	70	Strategisk Arkitektur Fries & Ekeroth AB	A	07	53,7	48,0	49	5	684	17,5	Göran Ekeroth
	61	56	SweRoad AB	CE	07	53,6	61,7	42	0		60	Per-Erik Winberg
STD	62	69	CLC Installationsconsult AB	M,E	07	53,6	48,8	68	5	702	23,5	Lennart Svantesson
STD	63	48	WermTec Industriteknik AB	I	07	53,3	70,7	46	3	689	15,3	Anders Larsson
STD	64	75	Bergsäker AB	CE	07	52,3	46,0	41	9	765	27,6	Göran Karlsson
STD	65	63	VBK	CE	06/07	51,8	51,8	51	5	724	19,7	Ulf Kjellberg
STD	66	64	PICON Teknikkonsult AB	MD	06/07	51,5	32,7	68	3	524	16,4	Håkan Johansson
STD	67	65	Kadesjö Ingenjörbyrå AB	CE, M	06/07	51,2	46,8	43	7	803	25	Håkan Kadesjö
	68	66	PQR Consult gruppen	M,Enr	06/07	51,1	44,0	44	6	743	17	Mikael Bisther
STD	69	67	AIX Arkitekter AB	A	06/07	50,7	45,0	56	5	683	20,7	Erik Källström
STD	70	72	Arosgruppen Arkitekter AB	A	06/07	49,1	47,6	57	5	659	16,7	Jan-Ove Fogelberg
STD	71	53	KPA Holding AB	I	06/07*	48	44,0	64	7	579	36,7	Hans Paulsson
	72	73	KNSS Gruppen	A	06/07	47,1	48,3	47	4	635	27,5	Denny Sandberg
STD	73	80	Riba koncernen AB	M,Enr	06/07	46,0	43,1	38	2	592	20,6	Björn Thelning
	74	84	Ergonomidesign AB	I	06/07	45,2	41,3	45	3	676	28,0	Krister Torsell
STD	75	76	Arkitekthuset Monarken AB	A	06/07	45,1	36,9	41	8	657	24,3	Gunnar Grönlund
	76	71	HRM/Ritline AB	I	06/07	44,9	47,8	58	4	634	26,6	Jan Ulriksson (SO)
STD	77	78	LinPro AB	I,E	06/07	43,9	34,9	34	4	761	11,9	Anders Törnblom
	78	79	HOAB-gruppen AB	PM	06*	43,6	38,0	37	3			Per Olsson, Th. Liljeborg, L. Thureson, R.Nordin m fl
STD	79	88	BERGAB Berggeologiska Undersökningar AB	CE	07	43,3	40,1	37	4	772	18,7	Örjan Wolff
	80	95	BrandInvest (ombildat ur Brandskyddslaget AB)	M	07	43,3	38,1	27	7	1156	20,2	Bo Wahlström
STD	81	85	Ingenjörbyrån Andersson & Hultmark AB	M	07	43	40,9	45	7	641	21	Håkan Elfström
STD	82	81	Fojab Arkitekter AB (koncernen)	A	06/07	42,9	33,7	46	7	815	53,2	Björn Wigelius
STD	83	82	TM konsult AB	CE, I	06/07	42,6	35,3	62	3	527	30,2	Kennet Holmbom
STD	84	91	LUTAB Luthanders Ingenjörbyrå AB	I	07	42,4	39,3	31	0	775	15,2	Johan Westberg
STD	85	94	FLK Sverige AB (koncernen)	M	07	42,1	37,9	58	3	558	21	Nils Zinn
STD	86	83	Åsberg & Partners Arkitekter AB	A	06/07	42,0	51,4	41	6	795	35	Tomas Åsberg
	87	101	Wester & Elsner Arkitekter AB	A	06/07*	40,8	35,1	30	4	857	12,1	Lars Wester
STD	88	86	LEB Consult AB (koncernen)	M	06/07	40,7	32,3	38	6	762	22,2	Lars Mohlin
STD	89	87	Scheiwiller Svensson Arkitektkontor AB	A	06/07	40,7	36,8	37	2	637	11,9	Inger Lindberg Bruce
STD	90	93	Equator Stockholm AB	A	07	40,4	38,2	34	3	727	14,8	Annica Karlsson
STD	91	124	Automationspartner i Helsingborg AB	I	07	40,4	28,6	23	1	607	19,4	Christer Wernrud
STD	92	90	InstallationVision AB	M	06/07*	39,3	35,9	40	7	813	18,4	Olle Källman
STD	93	104	Krook & Tjäder AB koncernen	A	07	39,1	34,2	32	3	728	14,4	Bengt Ove Krook
STD	94	92	MAF Arkitektkontor AB	A	06/07	38,9	34,9	23	2	703	14,3	Mats Jakobsson
STD	95	114	Helenius Ingenjörbyrå AB	M	07	38,5	30,0	28	5	824	15,0	Arne Wallström
STD	96	97	TQI koncernen	M	06/07	36,6	36,1	35	4	653	14,1	Jan Nöid
STD	97	98	Arkitektbyrån AB i Göteborg	A	06	36,5	30,0	38	3	583	13,4	Jan Åkerblad
STD	98	99	Wikström VVS-Kontroll AB	M	06/07	36,5	36,3	38	1	653	12,1	Stefan Pettersson
STD	99	120	Cross Design i Göteborg AB	I	07	36,4	29,7	42	4	526	14,7	Tommy Bergh
	100	107	Brandkonsulten Kjell Fallqvist AB	M	07	36,1	33,4	24	5	1215	22,2	Kjell Fallqvist

STD = Medlem i Svensk Teknik och Design. De redovisade uppgifterna är de senaste tillgängliga oss tillhanda.

PM = Projektledning, A = Arkitektur, CE = Bygg- och anläggningsteknik, Env = Miljö, Enr =Energ, E = Elteknik, M = VVS teknik,

I = Industriteknik, MD = Multi disciplin

Om Investeringsignalen

Investeringsignalen är Svensk Teknik och Designs återkommande marknadsundersökning bland arkitektföretag, konsultföretag med bygg- och anläggningsverksamhet samt industriteknikkonsulter. Gemensamt för dessa företag är att deras verksamhet i snitt ligger 12–18 månader före byggstart eller en industriell investering. Företagens unika position i investeringsprocessen gör att deras orderläge samt förväntningar om kommande orderläge och personalstyrka ger tidig information om framtida investeringar i ny- och ombyggnad av bostäder, kommersiella byggnader och infrastruktur samt om industrins produktionskapacitet.

Investeringsignalen mäter regelbundet branschens marknadssituation och publiceras tre gånger per år. Undersökningen baseras på ett representativt urval av branschföretag – merparten är STD:s medlemsföretag. Publikationen syftar till att öka kunskapen om branschen och att informera om dess marknadssituation och därmed ge såväl branschföretag som övriga intressenter bättre beredskap inför marknadsförändringar.

Kontakt

Information om STD:s verksamhet lämnas av:

Lena Wästfelt, Chef

Tfn/mobil; 08-762 69 07

e-post: [lena.wastfelt@std.se](mailto:lana.wastfelt@std.se)

Branschinformation och frågor om Investeringsignalen och andra marknadsanalyser lämnas av:

David Cramér

Tfn/mobil; 08-762 67 02

e-post: david.cramer@std.se

Branschöversikter, Branschkommunikéer, analyser och tidigare upplagor av Investeringsignalen återfinns på www.std.se